



קונטרס

הי' זהיר במלאכתך

יוצא לאור ע"י
ועד משמרת סת"ם
חודש אדר א' תשפ"ד לפ"ק



הקונטרס טעון גניזה

בכל הערה או עדות בענין הנכתב בקונטרס זה

נא לפנות לטלפון: 02-802-52-52

או למייל: m028025252@gmail.com

© הזכויות אינן שמורות

ניתן להעתיק ולפרסם ללא כל שינוי

הקדמה

כבר ידוע מקדמת דנא, שענין כתיבת כתבי הקודש מסור לחכמים ותלמידיהם, יראי שמים מרבים, האמונים על עמידה על משמר ההלכה עד קוצו של יו"ד. חסידים ואנשי מעשה מהדרין ומקפידין על הסופר שגם יוסיף עוד ועוד הנהגות טובות כמו טבילה במקוה לפני הכתיבה, או כתיבה במלבוש עליון וכדו' כ"א לפום דרגא דילי, אולם זאת בוודאי שכאו"א אפי' פחות שבישראל רוצה שעצם הכתיבה ועצם כתבי הקודש יהיו כשרים לכתחילה.

הן כמה וכמה מ"ע דאורייתא מתקיימים על ידי זה, כמו מצות תפילין שמניחין בכל יום ויום, מצות מזוזה המונחת על פתחי הבתים, מצות כתיבת ס"ת והקריאה בו ללא חשש ברכה לבטלה, מגילה כשירה ועוד ועוד.

ואי' בגמ' (עירובין י"ג ע"א) בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא, **שאם אתה מחסר אות אחת או מוסיף אות אחת נמצאת מחריב את כל העולם כולו!** - פחד נורא! כמה גדולה האחריות המוטלת על כל סופר שידקדק ביותר שח"ו לא תצא שום תקלה ומכשול מתחת ידו! וכפי שרבינו ומאורינו, מקים ומייסד משמרת סת"ם, הגאון בעל הישבט הלוי זי"ע נהג לעזור הלבבות: הרי בכשרות המאכלים - הכל נזהרים ונשמרים מכל פקפוק, ויראים עד מאוד לבלתי הכניס דבר שאינו ראוי לפיהם, ואשריהם ישראל. ברם, אם ח"ו יהיה מכשול - הרי זה מכשול חד פעמי. לעומת מכשול בסת"ם, שכל פסול באשר הוא יכול להפוך יהודי לאינו מניח תפילין או אינו קורא בתורה או שאין לו מזוזה בפתחו, למשך שנים!

לפיכך נפסק בשו"ע (סי' רע"ד סעי' ב) צריך שיהיה לפניו ספר אחר שיעתיק ממנו **שאסור לכתוב**

אות אחת שלא מן הכתב, ובש"ך סק"ג וז"ל: וכי הר"ן פ"ב דמגילה דמוכח בירושלמי דאם כתב שלא מן הכתב אסור לקרות בו שלא בשעת הדחק, והר"ר מנוח כ' דוקא לכתחילה אבל אם עבר וכתב שלא מן הכתב לא פסל, ע"כ.

וכך כתב רבינו בעל "קסת הסופר" (סי' ד סעי' ה) : **"כשכותב ספר תורה צריך שיהיה לפניו ספר אחר מוגה היטב שיעתיק ממנו שאסור לכתוב אפי' אות אחת שלא מן הכתב, לכן יזהר כל סופר שיהיה לו חומש מוגה היטב על ידי בעל מגיה מומחה שיעתיק ממנו"**. ע"כ.

ואכן זהו אחד היסודות אצל כל סופר לכתביה תמה וכשירה הלכתית, הוא לכתוב מתוך הכתב דייקא, בכדי שלא לבוא לידי טעות בכתבת יתירות או חסירות, או חלילה בעיות בכתבת השמות, [דבר שלא יכול להיבדק ע"י מחשב כמובן...], או בפתוחות וסתומות, שגם אינו נבדק ע"י רוב רובם של המחשבים, ומכאן החשיבות העצומה של ספרי ה'תיקון סופרים' שיהיה מוגה ומוסמך.

ברם, אליה וקוץ בה. בס"ד אפשר דרא והכל כותבים מתוך 'תיקון סופרים' כפי שראוי, אולם ה'תיקון סופרים' עצמו זקוק לתיקון, ערבך ערבא צריך! וכאן המכשלה גדולה עוד יותר: כי אם אמרנו שבכתבת ס"ת פסול נכשלים אלפי יהודים במשך שנים, הרי שבכתבה מתוך 'תיקון סופרים' שאינו אלא קלקול - רח"ל מאות סופרים כותבים אלפי ס"ת, תפילין, ומזוזות, ורבבות יהודים עלולים להיכשל חלילה!

לפיכך יצא לאור קונטרס זה, כדי להתריע אודות תיקון סופרים בשם 'תיקון הורוביץ', אשר במשך השנים נמצאו בו טעויות רבות, בכל הרמות ההלכתיות וההידוריות, חסר או יתיר של תיבה שלימה¹, [כמו"כ נמצא חסר שורה שלימה באחד המהדורות האחרונות ממש], טעויות חמורות בפרשיות פתוחות וסתומות², שאלות בקדושת השמות³ המוכיחות שהספר אינו מוגה כלל, ועל פי נכתבים ר"ל עשרות או מאות כתבי הקודש עם חשש של טעויות חמורות!

כמי שניצבים על 'משמרת סת"ם', ראינו חובה לעורר לב הסופרים להקפיד לא להשתמש ב'תיקון סופרים' זה עד שיתוקן, ולעורר לב הסוחרים שלא למוכרו עד שיתוקן הדבר. יודגש, שאין כאן ח"ו עניין נגד מישהו, אדרבה, אנו מקווים לתיקון המכשלה בקרוב ואז יוכלו לשוב ולהשתמש ב'תיקון סופרים' הנ"ל.

אולם, נכון לעת הזו, כשה'תיקון' אינו מתוקן, מצאנו חובה להכריז בשער בת רבים אודות המכשלה ולהתריע לא להשתמש בה.

הוראות הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א על העבר מובאים בהמשך הקונטרס. נותן התורה באש שחורה על גבי לבנה, אשר ציווה ותיקן לנו את ה'תיקון סופרים' האמיתי - כיצד לכתוב, מתי לכוון קדושת השם וכל פרטיה ודיניה, הוא יגדור פרצות עמו ברוח ובגשם, ונזכה ל'תיקון סופרים' האמיתי ול'תיקון השלם' בגאולה השלימה בקרוב, אכ"ר.

ועד משמרת סת"ם

¹ לדוגמא: ב'תיקון' של מגילת אסתר הופיע בתיקון 28 שורות עמוד 15 שורה יא המשפט 'בכל שנה שנה ושנה', עם יתיר של תיבה אחת, או ב'תיקון' של ס"ת הופיע בפר' תצוה פר' חטאת ליום על הכפרים' חסר התיבה 'תעשה'. ועוד כיוצא ב"ב. [יובא בחלק הצילומים והסריקות].

² כגון בפרשת וזאת הברכה במקום 'בין כתפיו שכן ... שיעור פרשה ... וליוסף אמר וגוי מופיע יבין כתפיו... שיעור פרשה ... שכן וליוסף וגוי, וכדו'

³ ב'תיקון' זה, שמות הקודש צבועים בצבע צהוב [לאות ולסימן כי הם שמות קודש], מעל שם הקודש גם מופיע המילה 'קודש'. שמות שהם ספק קודש ג"כ צבועים בצהוב אולם מעליהם מופיע המילה 'ספק', ושמות חול אינם צבועים כלל ועליהם גם אין שום סימן.

ב'תיקון' ישנם שמות קודש או שאינם צבועים כלל ומוסווגים כשמות חול [כגון שמות הקודש 'א-לקים' שבפרק ראשון בפר' בראשית שמעליהם הכיתוב 'קודש', אולם אינם צבועים ואינם מסומנים כשמות קודש], או צבועים כשמות קודש ומעליהם כיתוב שגוי, [כגון בפסוק ראשון של קריאת שמע מופיע מעל שם הקודש 'א-לקינו' המילה 'ספק'...]. [יובא בחלק הצילומים והסריקות].

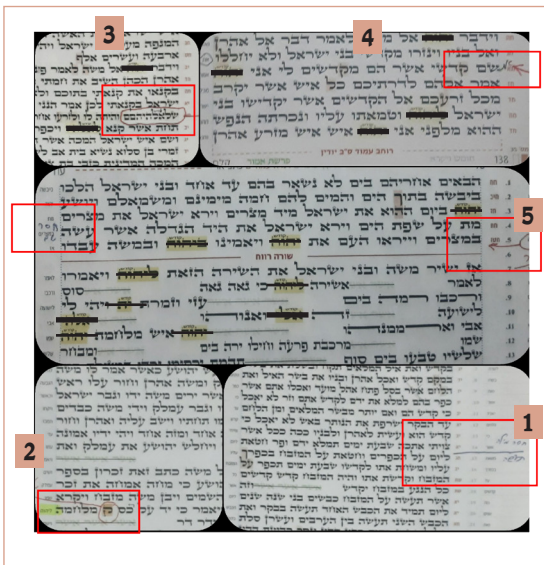


חלק מהטעויות שהגיעו לועד משמרת סת"ם

ספרי תורה

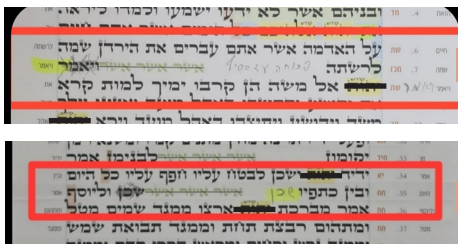
חסר ויתיר

1. < עמוד צו, שורה 15
חסר המילה "תעשה".
2. < עמוד פא שורה 22
כתוב ק לבר במקום י-ה.
3. < עמוד קפה שורה 10
במקום הוא"ו קטיעה של
שלום נכנס שם אלוקים.
4. < עמוד קלג שורה 38
חסר המילה "את".
5. < עמוד עז שורה 5
חסר שם השם.
6. < עמוד מב חסר שורה 26.



פתוחות וסתומות

1. < עמוד רמא שורה 7
יש סתומה במקום פתוחה.
2. < עמוד רמד שורה 35 יש פרשה
במקום שלא צריך להיות פרשה,
וחסר פרשה במקום שצריך
להיות פרשה.



השמות טושטשו עקב קדושתם

3. < בשיעור פרשיות יש מקומות שזה מצומצם מאוד פחות מג"פ אשר. וגם במקום שיש חותמת של ג"פ אשר הוא פחות מהשיעור האמיתי על אף שכתוב בהוראות של תיקון הורוביץ שאפשר להקל עד י"ט יוד"ן.

4. < בתיקון של ספרי תורה נמצאים הרבה רווחים כפולים בין שתי תיבות באופן שיכול לגרום רווח של ג יוד"ן.

בעיות בעמוד

1. < מצוי מאוד שתיבה של תחילת שורה הבאה או עמוד הבאה לא נכון, וזה גורם בלבולים, ויכול להגיע להחלפת שורות או החלפת עמוד ולהביא שמות הקדושים לגניזה וכן להפסד ממונות.

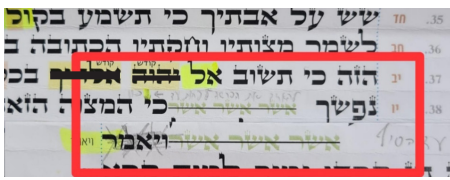
2. < יש בשירת האזינו שה 6 שורות בתחילת העמוד היה הפוך.

3. < יש תיקון שהוחלפו הטורים של שירת האזינו.

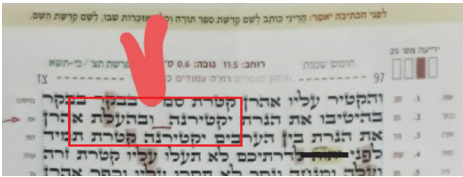
4. < יש כמה תיקונים שיש גם אותיות בית יוסף וגם אותיות ארז"ל.

5. < יש תיקון שבעמוד צג שורה 6 שהמילה "לב" מחולק לשתי שורות.

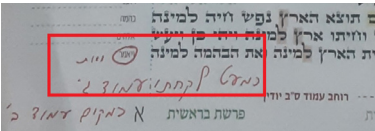
6. < אחרי שירת הים שכתוב בשולחן ערוך לעשות ראשי שיטין, יש הרבה מהדורות שלא עשה יבואו ראשי שיטין.



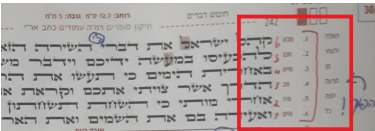
3



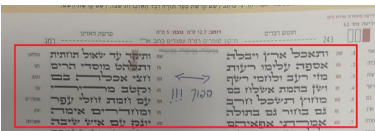
4



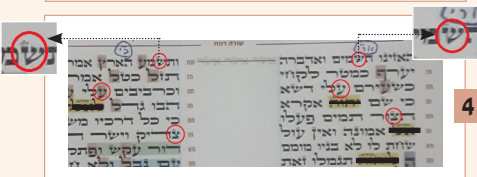
1



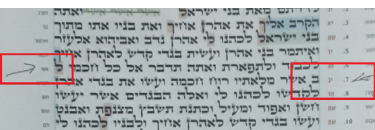
2



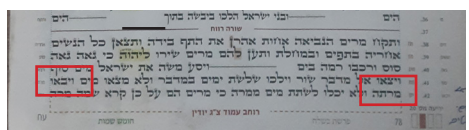
3



4



5



6



סופר
שטעה
והסר
תיבת
השם

דוגמאות
מהטעויות
שנעשו ע"י
סופרים
למעשה

סופר
שעשה
פרשה
שלמה
שלא
במקומו

[illegible]

ופועל ידיו תרצה מוחץ מתנים קמו ומושלחו מן
 לבנימין **קדומן**
 וישכן בלחמיו עליו זרעך עליו כל היום
 שכן ולידוך **בנין כתפיו**
 אמר מברכת **אמר** ארצו ממלך שלימים מלך
 ומתחום רבשת תולות וממלך תולות שבוש

שמות הקדושים

1. יש תיקון שבעמוד א
יש כמה שמות שלא מודגש
בצבע צהוב.

2	והארץ היתה חתה ובתו וזושר על פני תהום ורזון	2	תהום
3	והארץ מחרפת על פני המים ויאמר	3	תהום
4	יהי אור ויהי אור וירא אלהים את האור כי טוב	4	תהום
5	ויבדל אלהים בין האור ובין החושך ויקרא	5	תהום
6	אלהים לאור ויום ומוסף קורא לילה ויהי ערב	6	תהום
7	ויהי חלק שני וזוהר	7	תהום
8	ויאמר אלהים יהי מים ויהי מים	8	תהום
9	בין שמיים ובין יבשה ויקרא יבשה	9	תהום
10	בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר	10	תהום
11	מעל לרקיע ויהי כן ויקרא שמים	11	תהום
12	ויהי ערב ויהי בקר יום שני	12	תהום
13	ויאמר אלהים קיו המים מתחת השמים אל	13	תהום
14	קמקם ארץ ותראה היבשה ויהי כן ויקרא	14	תהום
15	למישה ארץ ולמקוה המים קריא מים וירא	15	תהום
16	אלהים כי טוב ויאמר אלהים תרשע ארץ	16	תהום
17	אשר עשם בלתי עז על פני עשה פרי כלמנו	17	תהום

בתיקונים של תפילין

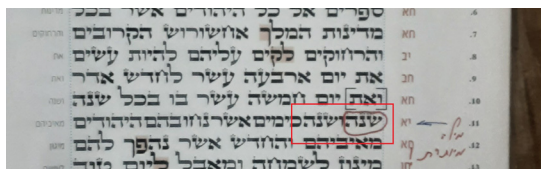
1. במילה "ולעבדו"
יש תיקון שחסר
האותיות וא"ו ולמ"ד.

2. יש בתיקון תפילין, מהדורת ט"ז אותיות קטנות, אורך קדש 19.5 שהשם הקדוש של אלוהינו כתוב שהוא ספק (ומכרו את התיקון הזה עד לפני שבוע).

[illegible][illegible]

מגילת אסתר

< 1. בתיקון 28 שורות עמוד 15
שורה יא יש ייתור תיבה שנה.



מאחר שכל תיקון הוא אינדיבידואלי והוא מהדורה וגירסה בפני עצמו, וממילא אי אפשר לסמוך על הרשימה הנ"ל אלא כל מהדורה אפילו מהדורה שלא מצאו טעויות זה לא מכריח שאותו מהדורה אצל סופר אחר הוא בלי טעויות.

הוראות הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א ראש ועד משמרת סת"ם

1. באופן זמני ניתן להגיה דף ספציפי באופן עצמאי ע"פ תיקון סופרים בהוצאת הרב טשינגל, ואם נמצא ללא דופי, הן בחסירות ויתירות, הן בקדושת השמות, והן בפתוחות וסתומות, ניתן לכתוב על פיו.
2. ספר תורה שידוע שנכתבו על ידי תיקון הורביץ אפילו שעברו ההגהות הנדרשות, אם אפשר לברר אצל הסופר שהתיקון שלו מוגה גם על פתוחות וסתומות או שהתוכנה של הבודק מחשב הוא תוכנה תור גירסה 5 (שיצא לאור בשבט תשפ"א) שהוא בודק פתוחות וסתומות לא חייב בדיקה נוספת, אבל אם לא ידוע חייב בדיקת נוספת לבדוק הפתוחות והסתומות.
3. לענין חסר ויתר ספר תורה שעבר רק הגהה מחשב אחת חייב לעבור הגהה מחשב נוספת על חסרות ויתרות.
4. תפילין ומזוזות שנכתב על ידי תיקון הורביץ, והסופר בודק את התיקון ע"י תיקון מוגה או שהתפילין ומזוזות עברו הגהות הנדרשות אינו חייב בדיקת נוספת.
5. לגבי שמות הקדושים, בינתיים שמענו רק על שתי טעויות
 1. למעשה כשקידש מספק שם שודאי צריך לקדש כשר
 2. בשם קדוש גם כשאינו מודגש בתיקון בצבע צהוב אבל רשום מעליו שצריך לקדשו סמכין מסביר שהסופר קידש וכשר.
6. סופר שאחר הגהות מחשב תיקון בחזרה לפי תיקון הורביץ יש חשש שהחזיר את הטעויות.

להסיר מכשול

באנו בזה להודיע לפני הסופרים העוסקים במלאכת הקודש
דכתיבת סת"ם

שאין לכתוב סת"ם לפי "תיקון הורוביץ"

אחר שנתגלו טעויות רבות בתיקון זה, הן בחסירות ויתירות והן בטעויות של צורת פרשיות סתומה ופתוחה שהשינוי פוסל בהן, והן בשמות הקדושים שבחלקם לא צויינו הצורך לקדש את השם, והטעויות נתגלו במהדורות רבות בכל פעם טעויות אחרות, ויש שאף באותה מהדורה בהדפסה אחת ישנם טעויות מסוימות ובהדפסה אחרת טעויות אחרות.

ועל כן אנו קוראים אל הסופרים
לא להשתמש עם תיקון הנ"ל
וכן על בעלי החנויות לצרכי סת"ם
לבלי למכור תיקונים אלו,

ומכאן תצא הקריאה אל כל סופרי סת"ם הע"י שעל כל סופר
לברר על התיקון שמשמש בו אם הוא מוסמך ומוגה היטב.

וע"ז באנו עה"ח

אברהם צבי וואזנער

שריאל רוזנברג

יעקב מאיר שטרן

משה שאול קרליין